

ΡΙΠΕΣ

Το βιολί

ΑΝ ΕΧΕΙΣ μέσον, διάβαινε... Όχι μονάχα τις πύλες των δημοσίων υπηρεσιών και οργανισμών, αλλά και τις πόρτες των αμφιθεάτρων των Ανωτάτων Σχολών!

ΜΕΧΡΙΣ εκεί ευδοκίμει - με μεθοδεύσεις εξωφρενικές και παράνομες - η βιομηχανία εισόδου «από το παράθυρο», ορισμένων - αλλ' ουκ ολίγων - κατηγοριών «ημετέρων».

ΘΑ ΗΣΑΝ απίστευτες οι αποκαλύψεις που έκανε χθες το «Βήμα», αν δεν συνοδεύονταν από το αδιάφυστο ντοκουμέντο επίσημου και πρόσφατου (22.1.91) πρακτικού Γενικής Συνελεύσεως Σχολής (της Ιατρικής Αθηνών), από το οποίο προκύπτει:

★ **ΠΡΩΤΟΝ**, η αθρόα έκδοση - από πανεπιστημιακούς... - πιστοποιητικών βαρύτατων νόσων για φοιτητές άλλων ομοειδών Σχολών, ώστε να καταστεί δυνατή η μεταγραφή τους στη Σχολή της Αθήνας.

★ **ΔΕΥΤΕΡΟΝ**, η εύνοια προς φοιτητές - «τέκνα συναδέλφων», που με μόνη την ιδιότητά τους αυτή, αιτούνται τη μεταγραφή τους στην ίδια Σχολή.

★ **ΤΡΙΤΟΝ**, η προβολή ως λόγων μεταγραφής εξόφθαλμα κατασκευασμένων - και εκτός κοινής λογικής, όχι μόνον του νόμου - «ειδικών» δυσκολιών, ικανών να προκαλέσουν τον γέλωτα παντός μετρίας νοημοσύνης ανθρώπου.

ΚΑΙ εκάθησαν επί ώρες, συζητώντας για εξήντα (60) «ανιάτες» - ή περίπου - περιπτώσεις φοιτητών Ιατρικής και άλλες, «τέκνων συναδέλφων», σαράντα σοβαροί επιστήμονες - τακτικοί καθηγητές, αναπληρωτές, επίκουροι κ.ά. - αντί να μαζέψουν όλην αυτήν την απίθανη περιπτώσιολογία και να τη στείλουν όπου έδει για τα περαιτέρω...

ΑΠΟ τα πρακτικά μάλιστα προκύπτει, ότι το βιολί αυτό παίζει εδώ και χρόνια τον ίδιο χαβά, ότι πανεπιστημιακός γιατρός εξέδωσε, σε μία μόνο χρονιά, 34 πιστοποιητικά «χρονίως πασχόντων» φοιτητών για να μεταγραφούν, ότι τα πλείστα των πιστοποιητικών είναι ψευδή και ότι η κατ' εξαίρεση μεταγραφή «τέκνων συναδέλφων» είχε ισχύσει και πέρυσι, γι' αυτό και - κατ' οικονομίαν... - θα πρέπει να ισχύσει και φέτος!

ΚΑΙ πρόκειται για αποκαλύψεις που αφορούν σε μία μόνον Σχολή. Στις άλλες, τι γίνεται; **ΠΕΡΙ** αξιοκρατίας ο λόγος. Μα εδώ, κάποιιο έχουν μετατρέψει - αντιστάσεως μη ούσης - Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα σε αμπελοχώραφά τους, κατεξουτελιίζουν το κύρος τους και κοροϊδεύουν τον σύμπαντα κόσμο.

ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ για την Παιδεία εμπόρναναν το αρμόδιο υπουργείο...

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Κοινωνία ανασφάλειας

Η ελληνική κοινωνία κλήθηκε να συμβιώσει με ποικίλες ανασφάλειες που ανατρέπουν τις προγνώσεις στον εθνικό και διεθνή ορίζοντα

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ σκηνή, όπως διαμορφώθηκε στη χώρα μας τα τρία τελευταία χρόνια (1989-91) και ιδίως μετά τον Απρίλιο του 1990 δημιούργησε τις προϋποθέσεις για να καταγραφούν στη συλλογική συνείδηση τα χαρακτηριστικά μιας κοινωνίας της ανασφάλειας.

Οι πηγές της αβεβαιότητας πολλαπλασιάστηκαν με ραγδαίους ρυθμούς και η ελληνική κοινωνία κλήθηκε να εξοικειωθεί και να συμβιώσει με ποικίλες ανασφάλειες που ανατρέπουν ή αποκλείουν πια τις απλές και καθαρές προγνώσεις, τόσο στον εθνικό όσο και στο διεθνή ορίζοντα.

Στην κλασική και πάγια δημοσιονομική ανασφάλεια, που είναι μακροοικονομική και άρα απόμακρη για να μπορεί να επηρεάσει άμεσα τις προσωπικές συμπεριφορές, προστέθηκαν αφενός μεν η εισοδηματική και εργασιακή ανασφάλεια, αφετέρου δε η προνοιακή (με τη στενή έννοια του όρου) ανασφάλεια που σχετίζεται με τους κλασικούς μηχανισμούς και τις βασικές εγγυήσεις του κράτους πρόνοιας. Τώρα μάλιστα - ιδίως μετά τον πόλεμο στον Κόλπο και την έντονη κινητικότητα στις γειτονικές χώρες της Βαλκανικής - προστίθεται και η εθνική ανασφάλεια, ένα αίσθημα απωθημένο για την ελληνική κοινή γνώμη εδώ και αρκετές δεκαετίες.

Η «ΕΓΚΑΡΣΙΑ» ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Τίθεται, λοιπόν, εν αμφιδύλω ένα θεμελιώδες στοιχείο της κοινωνικής μας ιδιοσυστάσις: η ύπαρξη εκείνων των κοινωνικών και πολιτικών διαδικασιών και εκείνων των νοοτροπιών που επέτρεπαν όχι μόνο την αναδιανομή πόρων αλλά και την ανακατανομή κοινωνικών θέσεων και ρόλων. Κλονίζεται ιδεολογικά κάτι που θεωρείται παραδοσιακά αυτονόητο και δεδομένο: ο ίδιος ο «εγκάρσιος» χαρακτήρας της κοινωνικής μας διαστρωμάτωσης, ο οποίος συνδέεται άμεσα με τις ιδεολογικές προδιαθέσεις που ευδοκίμούν στη χώρα μας και με την ίδια τη λειτουργία των πολιτικών μας θεσμών.

Η κατάσταση αυτή γίνεται τελικά πρόξενος μιας περιεργής και διάχυτης αμηχανίας μιας

αμηχανίας ιδεολογικής και πολιτικής που ακριβώς επειδή επιφέρει κάποια αναπόφευκτη ακινησία, λειτουργεί συντηρητικά, ως ένα είδος κοινωνικού αμυντισμού και γεννά την εντύπωση μιας κρίσης της πολιτικής.

Του Ευάγγελου Β. Βενιζέλου

αμηχανία αυτή αιχμηρά επιτίθεται από την απραξία και τη μιξερία. Δημιουργείται μάλιστα η αίσθηση ότι τα φαινόμενα αυτά οφείλονται στις οδύνες της πρόσκρουσης στην «εκλογίκευση» και τον «εκσυγχρονισμό» της ελληνικής κοινωνίας. Έννοιες που στο τρέχον πολιτικό και δημοσιογραφικό ιδίωμα ταυτίζονται με την πιστή διάβαση από στάδιο σε στάδιο πάνω σε μία αναπτυξιακή κλίμακα που μας την προσφέρουν έτοιμη οι δυτικοευρωπαϊκές κοινωνίες και οικονομίες (έτσι γενικά και αόριστα).

Μια παρόμοια χρήση του «εκσυγχρονισμού» και της «εκλογίκευσης» μπορεί όμως να κρύβει τον πιο ύπουλο λαϊκισμό, γιατί επιβάλλει και αναπαράγει μια απλουστευτική και απλοϊκή προσέγγιση που ταυτίζει τον εκσυγχρονισμό με την ακύρωση της πολιτικής και αφέσκεται σε εύκολες και ολικές ερμηνείες για τη μορφή και τις λειτουργίες ενός κοινωνικού σχηματισμού που είναι από τη φύση του φαινόμενο πολύπλοκο και αντιφατικό.

Δεν πρόκειται λοιπόν περί αυτού. Η πρόσκρουση έγινε όχι όμως στο φάσμα του εκσυγχρονισμού, αλλά στο φάσμα της ανασφάλειας.

Το δύσκολο ή ίσως και το προκλητικό είναι ότι μας συνέδεσαν όλα τόσο γρήγορα και τόσο πυκνά. Η ελληνική κοινωνία κλή-

θηκε μέσα σε ελάχιστο χρόνο να προσλάβει και να απομοιώσει τρεις μεγάλες τομές:

Πρώτον, κλήθηκε να προσλάβει το διεθνή κλονισμό των μεγάλων ιδεολογικών σχημάτων που προκάλεσε η παταγώδης κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού και η συνακόλουθη συγκρίκωση του φάσματος των «σοβαρών» πολιτικών ιδεολογιών και προτάσεων, με όλες τις δονήσεις που αυτό συνεπάγεται για κάθε δυτικότροπο κομματικό και πολιτικό σύστημα. Με τον όρο «σοβαρές» εννοώ, εδώ, εκείνες τις ιδεολογικές και πολιτικές προσεγγίσεις που παρέχουν κάποιες ελάχιστες εγγυήσεις εφαρμοσιμότητας και «ρεαλισμού», χωρίς να προσκρούουν στο πολιτισμικό και θεσμικό κεκτημένο του πολιτικού φιλελευθερισμού και της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας.

Δεύτερον, κλήθηκε να απομοιώσει τη θορυβώδη και φανατισμαγορική κατάργηση των απλών γεωπολιτικών εξισώσεων που κυριαρχούσαν στη θεωρία των διεθνών σχέσεων και την ερμηνεία της διεθνούς πολιτικής από το 1945 μέχρι το 1989, δηλαδή σ' όλη τη μακρά περίοδο του διπολισμού.

ΕΠΗΡΜΕΝΗ ΚΑΙ ΚΟΝΤΟΦΘΑΛΜΗ

Τρίτον, με βάση τα εγχώρια πια δεδομένα και χωρίς να ξεχνιούνται οι κυβερνητικές ευθύνες ιδίως της περιόδου 1987-1989, κλήθηκε να παρακολουθήσει την επηρμένη και κοντοφθαλμη (ιδίως κατά την περίοδο 1988-89) ακύρωση μερικών από τις βασικές συμβάσεις που κυριαρχούσαν στην εσωτερική πολιτική μας ζωή. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να διαλυθεί σ' ένα μεγάλο βαθμό ο πολιτικός ιστός της ελληνικής κοινωνίας και να τεθούν υπό αίρεση οι ίδιοι οι κώδικες της πολιτικής μας κοινωνίας, χωρίς να αντικατα-

σταθούν από άλλους πιο πειστικούς.

Έπρεπε, φαίνεται, να μεσολαβήσει η δωδεκάμηνη εμπειρία της κυβέρνησης Μητσοτάκη για να συνειδητοποιήσουμε ξανά ορισμένα μεγέθη της πολιτικής μας ζωής. Μεγέθη που είχαν εξωραϊσθεί με τον πιο απλοϊκό και απλουστευτικό τρόπο υπό την αιγίδα εκείνων, οι οποίοι ήταν πρόθυμοι να δεχθούν με ευκολία τα πάντα για να εξυπηρετήσουν την περίοδο 1989-90 ένα συγκυριακό πολιτικό στόχο που τον είχαν αυτάρεσκα ανυψώσει σε ύπατο ηθικό κριτήριο και σε υψηλό στρατηγικό όραμα.

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗΣ

Κατά την ίδια λογική, δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια κρίση του κομματικού φαινομένου αυτού καθεαυτού ούτε σε μια κρίση της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Εκείνο που είναι προφανές είναι ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια κρίση αντιπροσωπευτικότητας: δηλαδή μπροστά σε μια κρίση δημιουργικότητας, σε μια αδυναμία σύνθεσης και επεξεργασίας, που παρουσιάζουν τα συλλογικά υποκείμενα της πολιτικής. Οι γνωστές «πλατφόρμες» φαίνονται πρόχειρες και μαξιμαλιστικές. Δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν την συχνά καλόπιστη ειρωνεία της κοινής γνώμης, η οποία για τους τρεις λόγους που σημειώθηκαν προηγουμένως παρουσιάζεται βαθύτατα δύσπιστη και κουρασμένη, ακριβώς επειδή είναι ανασφαλής. Δείχνει να έχει σε μεγάλο βαθμό πειστεί για την έλλειψη διαφορών, για την απουσία ουσιαστικών αντιθέσεων, για την ύπαρξη μοναδικών και «τεχνοκρατικά» αυτονόητων λύσεων που είναι μονόδρομος. Δείχνει δηλαδή να έχει ως ένα σημείο αποδεχθεί τον εξοβολισμό ή έστω την αναστολή της Πολιτικής.

Σημείωση των «ΝΕΩΝ»: Ο Ευάγγελος Β. Βενιζέλος είναι αναπληρωτής καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

ΑΥΡΙΟ: Το δεύτερο άρθρο του Ευάγγελου Β. Βενιζέλου με τίτλο «Η επιστροφή της πολιτικής».

ΤΑ ΝΕΑ

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ: ΧΡ. Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Α.Β. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Β.Γ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΕΣ: Ν.Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Κ.Γ. ΡΕΣΒΑΝΗΣ
Η.Κ. ΜΑΤΣΙΚΑΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 32.50.611-13, 32.50.810-19
32.30.221-23 & 32.37.283-86
ΤΕΛΕΞ: 215904, 210608, 214356 FAX: 3228797